

A Magzat I-III.

Zugor Krisztina

Szombathelyi Művészeti Szakgimnázium és Technikum,

Festőszak, 12. évfolyam

Témavezető: Szántó István DLA, ELTE SEK Vizuális Művészeti Tanszék, adjunktus

A három festményből álló sorozatom összefoglaló neve A Magzat I-III., hordozójuk préselt falap (MDF lemez), melynek mérete 62x44 cm. Akril campitúrát használtam, majd a képeken szereplő három alakot olajfestékkel festettem. A képeket szakmai órák mellett/ után hoztam létre, festő tanárom, Szántó István felkészítése mellett.

A témával kapcsolatos érdeklődésem Osonó Színházműhely szombathelyi előadása közben jött, az *Ahogy a víz tükrözi az arcot* című darab láttán.¹ Az előadás főleg a gyermekkori traumákat és a szülőktől való eltávolodást boncolgatta. A konkrét jelenet egy férfit ábrázolt, ahogy egy lila színű drapériára fekszik, és amint a sálát kirántják a színpadról, a férfi továbbra sem engedi el, eltűnik a színről. Ez számomra a köldökzsinórhoz, tehát az édesanyához való folyamatos kötődést illetve sóvárgást jelentette.

Itt jutott persze eszembe a szépirodalom és képzőművészet folyamatos egyensúlya és kapcsolata, amely elsősorban a görög vázákra festett mítoszok formájában jelent meg, hogy mindenki élvezhesse azokat, emellett a bibliai történetek rajz illetve festmény eredetű illusztrációi is megjelentek.

Ezen a ponton még nem voltam biztos abban, hogy milyen téren szeretném megnyilvánítani ezzel kapcsolatban az érzéseimet és ötleteimet, vagy persze hogy azon belül, hogy muszáj bővítenem valamivel, ami én vagyok, mit szeretnék egyáltalán közölni. Hiszen egy dolog biztos, hogy ezt minden ember megtapasztalja élete során. Mi az a közös pillanat, amit összeköt mindegyikünket? A megszületés és annak következményei.

Ez teszi ezt egy szociális tapasztalattá, még ha nem is emlékezünk magára a pillanatra. Persze ezentúl mindenkinek meggyűlik vele egyénileg az öröme és problémája is, és ez alapján tettem hozzá az én gondolataimat is.

Amire koncentrálni szerettem volna a magam részéről, az édesanyámtól való távolságom. Gyermekkorom emlékei hatalmas részét sajnos (vagy szerencsére) az agyam a háttérbe szorította, és nehéz bármilyen negatív vagy pozitív történetet felidézni. 7-10 éves koromban édesapám külföldre költözött, anyukám pedig pszichiátriára került, ezért időm nagyrészt a rokonaimnál töltöttem, akiknél háttérbe szorultam, és volt, aki éreztette velem a létezésem s ellátásom terhet. Csendes, visszahúzódó gyermek voltam, aki könnyen esett depresszióba és

¹ <https://www.wssz.hu/hu/article/5687-ahogy-a-viz-tukrozi-az-arcot>

étkezési problémákba. Nagyon fel szerettem volna nőni, minél hamarabb, hogy ne kelljen felnőttekre támaszkodnom, akik nem szeretnék segíteni, de kötelességüknek érzik.

Nagyon szívesen ecsetelném az ezek után következő éveket, de még arra sem emlékszem, édesanyám mikor jött vissza, csak azt tudom, hogy úgy tűnt, mintha egy része a kórházban maradt volna, nekem pedig a rokonaimnál. Egyikünk sem érezte magát egésznek, talán még egy félnek sem. Apukám bármikor haza jött, veszekedés fogadta, pedig ő a mai napig egy szörnyen türelmes és megértő ember. Próbáltunk hiányainkkal együtt élni, de anyukámban a tátongó úr és a diagnosztizált nárcizmus először a nővéremet, majd édesapámat is eltaszította, csak én maradtam vele. A mai napig előtörnek régi emlékeim, igaz csak foszlányok, arról, amikor még nem rettegtem tőle és biztos voltam abban, hogy feltételek nélkül is nagyon szeret.

Ilyenkor kívántam azt, hogy bárcsak megint a hasában lehetnék, tudatlanul és védve. Fogalmam sincs, hogy az milyen érzés lehet, de akkor és még a mai napig is vágyom rá, mert el szeretnék bújni a világ elől, és hova máshová mennék, ha nem oda?

A három festményem készítése közben összekapcsoltam a képzőművészetet és szépirodalmat, hiszen írtam egy rövid elbeszélést, s arról készítettem vizuális ábrázolást. Azért is választottam ezt a megjelenítést, mert így közvetlenebbek a festmények.

A Magzat

elbeszélés

Számomra a kezdet a vég volt.

Sírtam. Nem pontosan tudom, hogy miért.

Talán mert hideg volt? Mert megtelt a tüdőm oxigénnel? Mert véres és lila voltam, és idegen, soha nem látott arcok mosolyogtak le rám?

Vagy persze mert az utolsó kézzel fogható bizonyítékot, az egyetlen dolgot, ami akkor még édesanyámhoz kötött, elvágták.

Nem voltam képes szavakba önteni akkor, mit éreztem. Egyre csak sírtam és ordítottam, de azt pontosan tudtam, mit jelent.

Hamar rájöttem, hogy az évek múlnak, s mi egyre távolabb kerülünk. Tudtam, hogy az a magzat, ami egykor az anyatest része volt, most csak egy újabb darab hús érzésekkel és gondolatokkal, vágyakkal és folyamatos fájdalmakkal tömve a nagyvilágban.

A büntudat, ami a létezéssel jár, olyan, mint a tumor. Belülről zabál, de sosem lakik jól. Persze a korral nőne a test és lélek, változna és fejlődne. A daganat nőne veled.

Idekint nagyon fázom, vissza akarok menni. A melegbe, a biztonságba, amikor még nem értettem, mit mond anyu, még azt sem tudtam, hogy néz ki. Csak szerettem. Nem számított, mit csinálok, csak szeretve voltam.

Talán, ha itt végre végeztem, a föld és a mocsok ugyanolyan meleg lesz. Ugyanolyan belül, mélyen leszek biztonságban.

Tényleg nincs hideg, nincs oxigén. Ugyan véres és lila vagyok, de egy idegen szempár sem csodálkozik már rám.

Úgy érzem, megint közel vagyunk.

Talán számomra a vég az a kezdet lesz.

A szöveg egyértelműen egy gyermek születését és az édesanyától való távolságát meséli el. Azonban ezen belül három fázisra bontja a történetet: megszületés, gyermekkor és az elrugaszkodás. A lírai én gyermek módon emlékszik vissza ezekre az eseményekre, nem pontosan érti, hogy mi történt körülötte, de próbálja elmagyarázni a saját kicsinyes és naiv nyelvén. Azt viszont nagyon jól érti, hogy nem szeret élni és vissza vágyik arra a helyre, ahol tudja, hogy nem kell érzésekkel, gondolatokkal fárasztania magát, és ő sem árt senkinek.

Az első fázis pontosan ennek a lényegét ragadja meg. *A Magzat I.*, azaz *A magzati felelősség* egy komor, szürkés háttérrel kapott. A gyászt és az elhagyatottságot szerettem volna ezzel hangsúlyozni, illetve a gyermeki létnek elvesztését.

A rajta látható nő oldalán fekszik, kicsire összehúzza magát, arca jelentős részét a kezével takarja, rejtegeti arcát, tehát érzéseit is. Öltözete fekete, illetve az általa szorongatott drapéria is, amely mind a három képen megtalálható, a köldökzsinór jelentését hordozza. A fekete szín itt megint csak a gyászt és szomorúságot, elhagyatottságot jelöli. Nem képes még elengedni édesanyját, el van veszve a nagyvilágban, és gyűlöli magát, amiért érez. Egyedül hagyják.

Amellett, hogy ez a születés konkrét momentuma, a szorongás, egyedüllét, depresszió is.

A Magzat II., másnéven *Az önálló húsdarab* egy vöröses -lilas színt kapott. Ez a szín számomra azért is fontos, mert az újonnan született kisdednek hasonló árnyalatú bőre van, illetve persze a lila az ünneplés és várakozás színe is. Ez azért is van összefüggésben a képpel,

hiszen eme fázis egy fontos lépés a gyógyulás felé. Észbe kapni, meghallani a saját hangunkat. Harcolni és ellenkezni, mindegy milyen szituációban, de küzdeni a jobbjért.

A női alak egy zárt pozícióban velünk szemben ül, össze van görnyedve, a zsinórt még görcsösen fogja, de már nincs belegabalyodva. Még mindig nem néz ránk, de már kevesebb ruha is fedi a testét, tehát jobban felfedi magát a szemlélők előtt. Tudja, hogy el kell engednie gyermekkorát és édesanyját, de ettől függetlenül még mindig kapaszkodik, viszont felülnie, tehát felkarolnia magát sikerült a földről.

Ez a köldökszínór vágásának pillanata. Tudja, hogy már nincs visszaút, nem szabad maradnia, de fél a jövőtől. Ez akár ezek mellett a mánia, túlzott ragaszkodás és kötődés is lehet.

Ez generálja a harmadik fázist, azaz *A Magzat III.-t. Az érett felnőtt* magába foglalja a lépést a jobb jövőért. A helyzetünk nem változott sokat a három idővallum alatt, de eleget ahhoz, hogy felismerjük problémáink forrását és a megoldás kulcsa a kezünkben legyen. Nem kell ahhoz harcolnunk hogy szeressünk, vagy hogy szeretve legyünk, a helyzetünket csak mi tudjuk megváltoztatni.

A kép háttérének egy meleg, sárgás valörértéket adtam. Kellemes és befogadó érzést ad, maga a narancs szín egy új reggel kezdetét, egy új esélyt nyújt.

A férfi nyitott, ellazult pózban ül. Arcát is láthatjuk, amely a távolba mereng, egy jobb jövőt keresve, és igaz, szemeiből nem pont pozitív érzések sütnek le, magán a képen nem láthatjuk az ellenkezés vagy küzdés nyomait. A drapériába már nem ragaszkodik, a kezében nem található, de a földön még mindig ott van, tehát teljesen sosem fog eltűnni.

A festmény maga azt az érzetet adja, hogy az alak már boldogul magától is, hiszen tudja formálni saját jövőjét. A magány nem zavarja, saját társaságát nyugodtan, ellazulva tudja élvezni, kényelmesnek véli felfedezni. Felsőteste már majdnem velünk szembe fordult, nem szégyelli többé magát.

Ez a gyógyulás fázisa. Béke magunkkal szemben, az elfogadás kora. Ezenbelül persze a végleges szeparálás pillanata.

Ügyeltem a fluid ecsetkezésre és az alla prima technikára, számomra ez volt az egyik legideálisabb festéset technikai módszer. Nagy hatással volt rám a kortárs figurális festésetben Ruprecht von Kaufmann, német festőművész, aki mindennapi események egy-egy rövid, de egyben fontos pillanatát emeli ki. Az arcokon és mozdulatokban rengeteg érzést és gondolatot tud elrejteni, egyszerű de korrekt és pontos. Emellett kedvenc festőim közé tartozik Gustav Klimt is, aki a női alakok megfestésében inspirált.²

Úgy gondolom, nem ez az utolsó festmény. Bárki tehetne hozzá bármit, akármennyi fázist, hiszen ahogy én látom, maga a gyógyulás bármilyen mentális problémából, bármilyen nehéz helyzet kezelése és változtatása, illetve szüleinktől való távolság egy majdnem mindennapi téma. Senkinek sem egyforma, de mégis nagyon hasonló érzések keletkeznek bennünk. Ezért

² <https://kristinhjellegjerde.com/exhibitions/247/overview/>

is különböző korosztályú, különböző nemű emberekkel próbáltam elérni az érzés megjelenítését.